

Toespraak

van de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, prof. dr. J.A. Bruijn,
ter gelegenheid van de Nieuwjaarsontvangst van Z.M. Koning Willem-Alexander

datum 14 januari 2020

Majesteit,

“Het geheugen zal de mensheid redden,” zei Auschwitz-overlevende en schrijver Elie Wiesel.

Het is van het grootste belang dat wij ons blijven herinneren wat er meer dan 75 jaar geleden is gebeurd. Hoe een totalitair systeem kon ontstaan en leiden tot de dood – de vernietiging – van miljoenen Joden, Roma en Sinti, homoseksuelen, politieke tegenstanders en vele anderen.

Dat wij ons blijven herinneren dat wij sinds 1945 in Nederland in vrijheid leven, omdat onze ouders en grootouders na de bevrijding zeiden: “Dat nooit meer.”

En dat wij ons blijven herinneren dat vrede en vrijheid niet iets vanzelfsprekends is, maar dat ze voortdurend onze aandacht en zorg nodig hebben.

Majesteit,

In vele opzichten hoort ons land anno 2020 tot één van de meest stabiele en gelukkigste landen ter wereld, zo blijkt geregeld uit onderzoek. Dat betekent echter niet dat iedereen daar evenveel van merkt of dat zo ervaart.

datum 14 januari 2020

blad 2

Vorig jaar stonden straten, pleinen en sommige velden regelmatig vol met onder anderen scholieren, boeren, bouwers, verpleegkundigen en leerkrachten. Zij vroegen aandacht voor hun zorgen om het klimaat, de landbouw, de bouw, de zorg en het onderwijs. Omdat zij willen dat er iets verandert. Er bestaan echter uiteenlopende ideeën wat die verandering dan moet zijn.

De ruimte die er in ons land is om te demonstreren voor dat waarin je gelooft, komt voort uit onze democratische rechtsorde. De rechtsstaat en de parlementaire democratie waarop Nederland is gebaseerd, hebben in de voorbije eeuwen hun waarde bewezen.

Maar net als vrede en vrijheid hebben ook de rechtsstaat en de parlementaire democratie onderhoud en versterking nodig om toekomstbestendig te zijn. Zowel inhoudelijk: versterking van ons stelsel, als fysiek: onderhoud aan onze gebouwen.

Dit jaar zal het parlement verschillende wetsvoorstellen behandelen die het kabinet heeft ingediend naar aanleiding van het rapport van de Staatscommissie parlementair stelsel.

Honderd jaar geleden werd een grote stap gezet in de versterking van de representatieve democratie met de invoering van het algemeen kiesrecht. In 1918 kwam Suze Groeneweg als eerste vrouw in de Tweede Kamer en in maart van dit jaar zal worden herdacht dat Carry Pothuis-Smit in 1920 de eerste vrouwelijke senator was.

datum 14 januari 2020

blad 3

Stabiele, representatieve en toekomstbestendige instituties, waaronder het parlement, zijn niet alleen in eigen land van belang, maar ook in de verbondenheid met de wereld om ons heen. Om die reden maakt ons land deel uit van vele samenwerkingsorganisaties zoals de Verenigde Naties, de Raad van Europa, de NAVO en de Europese Unie.

In het Verenigd Koninkrijk heeft een meerderheid ervoor gekozen om aan het eind van deze maand als land de Europese Unie te verlaten. Wat dit gaat betekenen voor óns land is onduidelijk. In het voorliggende jaar zal dit zich gaan ontvouwen, al blijft voorlopig veel onzeker. Ieder zal zich daar zo goed mogelijk op moeten voorbereiden.

Majesteit,

Wij mogen ons in Nederland gelukkig prijzen dat we ook in dit nieuwe decennium kunnen vertrouwen op úw onvermoeibare inzet voor ons land. In uw kersttoespraak refereerde u aan geluk in relatie tot verbondenheid met anderen. Die verbondenheid is wat u zelf ook, samen met uw echtgenote en de overige leden van de koninklijke familie, voor de mensen in alle delen van het Koninkrijk belichaamt.

En die verbondenheid is wederzijds. Dat zien we jaarlijks op Koningsdag en andere hoogtijdagen wanneer het land zich hult in oranje. Maar dat merken we ook op moeilijke momenten. Toen uw tante afgelopen zomer overleed, toonde het land zich verbonden met uw familie.

datum 14 januari 2020

blad 4

Majesteit,

75 jaar geleden zaten Nederlanders aan de radio gekluisterd om naar de nieuwjaarstoespraak van uw overgrootmoeder vanuit Londen te luisteren. Haar woorden verbonden een land dat deels al bevrijd en deels nog bezet was. Die verbondenheid tussen het Koninklijk Huis en de samenleving is nog altijd van grote waarde.

Ik zou nu graag het glas willen heffen op u, uw gezin, uw Huis en uw familie.

Majesteit,

Op vrijheid, verbondenheid en vertrouwen in de toekomst.